

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СТАБІЛІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Монографія

За редакцією
члена-кореспондента НАН України
А.І. Даниленка

КИЇВ – 2011

УДК 658.14
ББК 65,29–93
Д36

Автори:

Даниленко А.І., чл.-кор. НАН України, д.е.н., проф. (вступ, п. 1.1), Зимовець В.В., к.е.н. (п. 1.2), Кошик О.М., к.е.н. (п. 1.3), Соколовська А.М., д.е.н., проф. (п. 2.1), Іванов Ю.Б., д.е.н., проф. (п. 2.2), Ярова Н.В., к.е.н. (п. 2.3), Парнюк В.О., к.е.н. (п. 2.4), Шелудько Н.М., д.е.н. (п. 3.1, 3.2.1, 3.2.3), Єршова Г.В., к.е.н. (п. 3.1, 3.2.1, 3.2.3), Гаркавенко В.І., н.с. (п. 3.1, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3), Білоусова О.С., к.е.н. (п. 3.2.2, 5.4, 5.6), Бублик Є.О., к.е.н. (п. 3.3), Федоренко А.В., к.е.н. (р. 4), Шаблиста Л.М., д.е.н. (п. 5.1, 5.2), Зирянова О.Л., н.с. (п. 5.3), Терещенко О.О., д.е.н., проф. (п. 5.5), Радзивілл В.Ю., м.н.с. (п. 5.6).

Рецензенти:

д-р екон. наук, проф. *В.М.Опарін*
(Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана)
д-р екон. наук, *Т.І.Єфіменко*
(ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України")

Затверджено до друку Постановою Вченої ради ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України" від 23 лютого 2011 р. № 11.

Державна політика стабілізації фінансів підприємств : монографія / [А.І.Даниленко, В.В.Зимовець, О.М.Кошик та ін.]; за ред. чл.-кор. НАН України
Д36 А.І.Даниленка ; НАН України ; Ін-т екон. та прогноз. – К., 2011. – 452 с. :
табл., рис.
ISBN 978–966–02–6257–7

У монографії викладені результати досліджень, що охоплюють методологічні проблеми державної регуляторної політики в сфері фінансів реального сектора та канали і сфери можливого впливу держави на фінансовий стан підприємств. Особливу увагу приділено: податковим інструментам зміцнення фінансового стану підприємств; розвитку кредитних відносин між комерційними банками і підприємствами щодо формування оборотних коштів промислових підприємств і механізму залучення інвестиційного капіталу підприємствами на фондовому ринку; питанням методичних підходів до аналізу і оцінки фінансової стійкості підприємств; проблеми збитковості, фінансового планування та антикризового управління.

Для науковців, державних службовців, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

УДК 658.14
ББК 65,29–93

ЗМІСТ

Вступ	7
Розділ 1. Методологічні основи впливу державної регуляторної політики на фінансовий стан підприємств	15
1.1. Теоретико-методологічні основи взаємозв'язку державної макроекономічної політики і фінансового стану підприємств	15
1.2. Канали та сфери впливу державної регуляторної політики на фінансовий стан підприємств	38
1.3. Фінансові засади соціальної відповідальності підприємств	58
Розділ 2. Податковий інструментарій стабілізації фінансового стану та підвищення платоспроможності промислових підприємств	81
2.1. Податкові важелі державного регулювання діяльності промислових підприємств	81
2.1.1. <i>Необхідність та загальні принципи використання податкових важелів державної підтримки діяльності промислових підприємств</i>	<i>81</i>
2.1.2. <i>Досвід реалізації антикризової податкової політики в розвинених і постсоціалістичних країнах: загальні принципи та особливості</i>	<i>87</i>
2.1.3. <i>Оцінка антикризової податкової політики в Україні та податкових заходів, спрямованих на подолання наслідків кризи і забезпечення економічного зростання</i>	<i>100</i>
2.2. Податки як фактор стійкого розвитку підприємств	115
2.3. Податкове навантаження на суб'єктів господарювання реального сектора економіки та його вплив на забезпечення фінансової стабільності промислових підприємств	149
2.3.1. <i>Поняття податкового навантаження на суб'єктів господарювання та методичні підходи до його визначення</i>	<i>149</i>
2.3.2. <i>Удосконалення методичних підходів до визначення податкового навантаження підприємств реального сектора економіки</i>	<i>165</i>
2.4. Мотиваційна модель амортизаційного механізму	176
Розділ 3. Банківський кредит у системі фінансового забезпечення розвитку промислових підприємств	197
3.1. Структурно-функціональні деформації банківської системи та їх вплив на розвиток кредитних відносин між банками і промисловими підприємствами	197
3.2. Банківський кредит у фінансовому забезпеченні діяльності промислових підприємств: тенденції та проблеми	216

3.2.1. Чинники та особливості формування попиту промислових підприємств на банківські кредити	216
3.2.2. Короткострокове кредитування оборотних активів промислових підприємств.....	229
3.2.3. Прострочена заборгованість як відображення проблем у взаємодії банків і промислових підприємств	246
3.3. Розвиток іпотечного кредитування промисловості України	249

Розділ 4. Мобілізація інвестиційного капіталу промисловими підприємствами на фондовому ринку шляхом емісії корпоративних цінних паперів

4.1. Переваги та недоліки окремих способів залучення інвестиційного капіталу з фондового ринку	256
4.2. Стан та динаміка українського ринку корпоративних цінних паперів промислових підприємств	273
4.3. Проблеми залучення акціонерного капіталу в розвиток підприємств в умовах реформування корпоративного та податкового законодавства	293
4.3.1. Вплив актів законодавства про акціонерні товариства на емісійну та інвестиційну діяльність на фондовому ринку.....	293
4.3.2. Вплив актів законодавства з питань оподаткування на емісійну та інвестиційну діяльність підприємств на фондовому ринку.....	302

Розділ 5. Фінансова стійкість промислових підприємств: тенденції, чинники, проблеми та напрями їх вирішення.....

5.1. Методологічні підходи до аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємств	307
5.2. Динаміка показників фінансової стійкості промислових підприємств і чинники, що їх обумовлюють.....	320
5.3. Збитковість підприємств: фактори формування та інструменти діагностики.....	342
5.3.1. Категорія збитковості, види збитковості та фактори її формування.....	342
5.3.2. Інструменти діагностики збитковості промислових підприємств в умовах фінансової кризи	352
5.4. Управління дебіторською заборгованістю та зобов'язаннями.....	368
5.5. Фінансове забезпечення антикризового управління підприємством	389
5.6. Фінансове планування промислових підприємств як засіб забезпечення їх стійкості	412

Додатки